

GREENPEACE

SAYI #116
greenpeace.org.tr

**PLASTİK
KİRLİLİĞİNİ
DURDURUN!**

İçindekiler

04

Türkiye, ABD'nin hatasını tekrarlamamalı

Almanya'nın Hamburg şehrinde gerçekleştirilen G20 Zirvesi'nin ana gündem maddelerinden biri Paris Anlaşması'ydı. Dünyanın önündeki en önemli ve acil tehdit olan iklim değişikliğine karşı mücadele konusunda üstlendiği hayati önemle Paris Anlaşması, politik tartışmaların üzerinde bir konu.

10

Ama ne yazık ki bu potansiyelin %1'ini bile kullanamıyoruz. Enerjimizi kömür ve nükleer gibi, dünyanın terk etmeye başladığı eski, kirli ve pahalı teknolojilere harcıyoruz.

Plastik kirliliğini durdurun!

Okyanuslarımızı, giderek bir plastik çorbasına çeviriyoruz. Her yıl 12.7 milyon ton plastiğin okyanusa atıldığı; denizdeki tüm atıkların %60-80'inin plastik olduğu tahmin ediliyor. Plastik kirliliği iklim değişikliği ve aşırı avlanmayla birlikte okyanuslarımız için en büyük tehditlerden biri!

08

Gölge etme: Güneşin önündeki engelleri kaldırın!

Türkiye, güneşten yılda 380 milyar kilovatsaat elektrik üretme potansiyeliyle gerçek bir hazineye sahip. Bu hazineyi verimli kullanabilirsek yıl boyunca tükettiğimiz tüm elektriği güneş enerjisinden sağlayabiliriz.

GREENPEACE BÜLTEN

Yerel Süreli Yayın

İmtiyaz Sahibi

Greenpeace Akdeniz
Basım ve Tanıtım
Hizmetleri Ltd. Şti. adına
Ece Ünver

Genel Yayın Merkezi

Asmalı Mescit Mh. Kallavi Sk.
No: 1 Kat: 5 Beyoğlu | İstanbul
Tel: +90 212 292 76 19
Faks: +90 212 292 76 22

Genel Yayın Yönetmeni

Ece Ünver

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Gökhan Çevik

Editör

Burcu Ünal

Baskı

Printworld Matbaa San. Tic. A.Ş.

Grafik Tasarım ve Uygulama

Jargon İstanbul

Dağıtım

PTT

Kapak fotoğrafı

Jane Castle / Greenpeace

GREENPEACE

www.greenpeace.org.tr

Arctic Sunrise Barents Denizi'nde!

Greenpeace gemilerinden Arctic Sunrise, 11 aktivist ile birlikte, Norveç Hükümeti'nin Kuzey Kutbu'ndaki petrol arama çalışmalarını protesto etmek için Barents Denizi'nde!

Arctic Sunrise burada yeni petrol arayışını belgeleyecek ve bu doğa katliamına karşı mücadele edecek.

Paris İklim Anlaşması'nın imzalanmasından sadece iki hafta sonra, Norveç Hükümeti, son 20 yıl içinde ilk defa, Kuzey Kutbu'nda yeni bir arama sahası açmaya karar verdi. Eğer ailelerimizi ve evlerimizi güvende tutmak istiyorsak, dünyanın sınırında yeni petrol araması yapmak isteyen şirketlerin sayısının artmasına izin vermemeliyiz. Barents Denizi'nde bu yıl 15 petrol sondajı yapılması bekleniyor ki bu daha önce örneğine rastlanmamış, ciddi bir rakam. Norveç devlet şirketi Statoil tek başına 5 araştırma kuyusu açmayı planlıyor. En kuzeyde, karaya

400 km mesafede yer alan Korpffjell'de verilen lisans ise tartışmaların, itirazların yoğunlaştığı nokta. Petrol lisansı deniz kuşları ve vahşi yaşam için önemli bir beslenme alanı olan Kuzey Kutbu buz sınırına yakın... Aynı zamanda alan, karaya herhangi bir petrol sızıntısı yaşanması durumunda yapılacak yardım çağrısına verilecek yanıtın süresini geciktirecek mesafede bulunuyor. Norveç hükümeti ise maalesef çevre temsilcileri ve örgütlerinin tüm uyarılarına ısrarla kulak tıkamaya devam ediyor.

Plastik kirliliğini durdurun!

Okyanuslarımızı, giderek bir plastik çorbasına çeviriyoruz. Her yıl 12.7 milyon ton plastiğin okyanusa atıldığı; denizdeki tüm atıkların %60-80'inin plastik olduğu tahmin ediliyor.

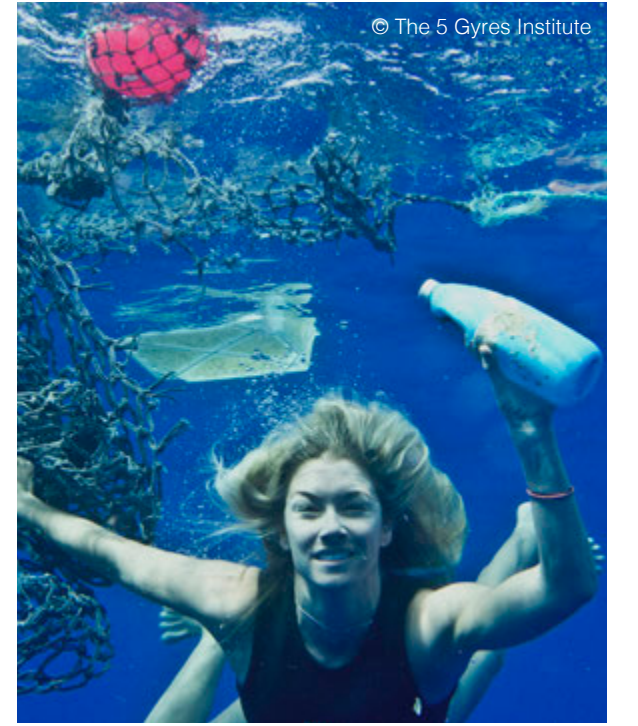
Son 10 yılda önceki 100 yılda olduğundan daha fazla plastik üretildi. Bu, plastik kirliliğini iklim değişikliği ve aşırı avlanmayla birlikte okyanuslarımız için en büyük tehditlerden biri haline getirdi. Günümüzde denizler kayıp oltalardan plastik poşetlere, şişe kapaklarından sigara filtrelerine, yiyecek paketlerinden pipetlere, kıyafetlerdeki mikrofiberlerden tüketici ürünlerindeki mikro taneciklere kadar her türlü plastiği içinde barındırıyor. Okyanuslarda bulunan büyük miktarlardaki plastik kirlilikler deniz hayvanlarını çok daha fazla etkiliyor.

Deniz yaşamı büyük zarar görüyor

Plastikleri yiyecek sanıp yiyen deniz hayvanları sindirim sistemi tıkanması gibi fiziksel hasarlarla karşı karşıya kalıyorlar; ayrıca oksidatif stres ve bozuk beslenme davranışları gibi sıkıntılar yaşıyorlar. Plastiklerin doğada tamamen çözünmesi için geçmesi gereken sürenin 100 ila 1000 yıl olduğu tahmin ediliyor ama plastikler okyanusta biyolojik olarak ayrışmıyor, sadece küçük parçalara bölünüyor. Balina ve yunus gibi memeli deniz hayvanlarının 48 türünün denize atılan çöpleri yiyecek sanıp yediği raporlandı. Yenen bu çöplerin %46'sını plastiklerin oluşturduğu belirtildi. 3 deniz kaplumbağasından 1'inin ve deniz kuşlarının %90'ının deniz plastiği yediği tahmin ediliyor.

Mikro plastikler denizleri nasıl etkiliyor?

Mikro plastikler çok küçük oldukları için zararsız görünebilirler ancak bazı ürünleri tek bir defa kullandığımızda bile 100 bin mikro plastik lavabodan geçerek, denizlere ve besin zincirine etki ediyor. Düşünün ki tek bir tüp yüz temizleyicide 360 bin kadar mikro plastik tanecik olabiliyor. Bu da yüzümüzü temizlemeyi veya dişlerimizi fırçalamayı bitirdiğimizde, binlerce mikro plastikle istemeden de olsa çevreyi kirlettiğimiz anlamına geliyor. Yapılan araştırmalar Avrupa'da kabuklu deniz canlılarını (midye vb.) tüketenlerin yılda 1.800 ila 11.000 mikro plastik parçacık tüketiyor olabileceğini gösteriyor.

© The 5 Gyres Institute

Okyanuslara yardım edebiliriz!

Plastiğin işimize yarayan kullanım alanları olabilir. Ancak iş tek kullanımlık, kullan-at ürünlere geldiği zaman çok büyük bir problem ortaya çıkıyor. Daha önce de altını çizdiğimiz gibi plastik çok uzun yıllar boyunca yok olmuyor ve plastik çöplerin büyük bölümü bir şekilde okyanusa ulaşıyor. Bunların pek çoğu küçük parçalara ayrılmış durumda olduğu için gözümüzle görmüyoruz. Ama biz görmesek de bu 'mikro plastikler' okyanustaki besin zincirine karışıp, yediğimiz balık ya da yemeklerimize serptiğimiz deniz tuzu yoluyla bize geri dönüyor.

© Will Rose / Greenpeace

Bu sorunun çözümü için çok büyük adımların atılması gerekse de en önemlisi kullan-at plastik kullanımını en aza indirmek. Bu konuda hepimizin yapabileceği şeyler var. Kullanmadığımız, atmadığımız, etrafa saçmadığımız her plastik daha iyi bir gelecek için atılmış önemli bir adımdır. Plastik kullanımında şu mottoyu unutmayın; “Azalt-Tekrar Kullan-Dönüş-tür”. Siz de bugün bu mottoyu benimseyerek, gezegendeki plastik probleminin çözümüne katkıda bulunabilirsiniz. Bu konuda 5 önerimiz var:

1. Tek kullanımlık plastiğe ‘hayır’ deyin

Alışverişe çıkarken yanınıza bez çanta alın. Yanınızda tekrar kullanabileceğiniz kendi su şişenizi ve bardağınızı bulundurun. Plastik çatal kaşık ve gereksiz pipet kullanımını bırakın. Fazla paketlemeden kaçının.

2. Mikro taneciklerden uzak durun

İnanılmaz ama gerçek; poşet yapımında kullanılan aynı plastik, minik ‘mikro tanecikler’ halinde kozmetik ürünlerde de kullanılıyor ve bu plastikler giderlerden akıp okyanusa ulaşıyor. Tam bir çılgınlık! Neyse ki bazı şirketler ve hükümetler bu tehlikenin farkına varmaya başlamış görünür. Siz yine de satın almadan önce kontrol edin!

3. Geri dönüştürün

Size sokağa çöp atmamanızı söylemeyeceğiz çünkü eminiz yapmıyorsunuzdur. Değil mi? Eğer plastik kullanıyorsanız hali hazırda geri dönüştürülmüş olanları tercih edin ve siz de geri dönüşüme atın. Eğer bulunduğunuz yerde geri dönüşüm kutuları yoksa, bu konuda yetkililerden talepte bulunmaya ya da bir kampanya başlatmaya ne dersiniz?

4. Plaj temizliği

Temiz hava insana iyi gelir. Plajlardan toplanan her plastik de denizlere iyi gelir ve belki de bir deniz kuşunun ya da kaplumbağanın hayatını kurtarabilir. Bu konuda daha bilinçli olabilir ve siz de plajdaki plastikleri toplayabilirsiniz. Bu işe sadece birkaç dakikanızı ayırmanız bile fark yaratacaktır.

© Will Rose / Greenpeace

5. Bir akrabanızı ya da arkadaşınızı da bunları yapmaya ikna edin

Belki de siz tüm bunları zaten yapıyorsunuz. Ama hala yapabileceğiniz bir şey var. Ne kadar az plastik ve atık olursa gezegenimiz ve bizler için o kadar iyi. Bu yüzden bu bilgileri elinizden geldiğince paylaşın.

© Greenpeace

“Daha az plastik, daha çok Akdeniz”

Rainbow Warrior bu yaz yolculuğuna, “Daha az plastik, daha çok Akdeniz” sloganıyla, Akdeniz’in masmavi sularının insan eliyle nasıl kirletildiğini gösteren bir eylem ile başladı. Neden mi? Çünkü Akdeniz havzasında 4 metrekareye 1 atık düşüyor. Yüzen atıkların %96’sını plastikler oluşturuyor. Bu durumu değiştirmek için plastiklerin tek kullanımlık olmaktan çıkarılması, tüketiminin azaltılması ve geri dönüşümünün sağlanması gerekiyor.

Türkiye, ABD'nin hatasını tekrarlamamalı

Almanya'nın Hamburg şehrinde gerçekleştirilen G20 Zirvesi'nin ana gündem maddelerinden biri Paris Anlaşması'ydı.

Paris Anlaşması'ndan geri çekileceğini açıklayan ABD, G20 Zirvesi'nde kararından dönmeyeceğini yineledi. Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ise Fransa eski cumhurbaşkanı François Hollande'ın, gelişen ülkeler sınıfında değerlendirilerek anlaşma kapsamında Türkiye'ye iklim fonlarından maddi destek verileceği yönündeki sözü tutulmadıkça anlaşmanın Türkiye'de parlamentodan geçmeyeceğini söyledi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, zirve sonundaki basın toplantısında yaptığı açıklamada şu ifadeleri kullandı: "Özellikle müzakerelerin yapıldığı dönemde imzayı attık, fakat dönemin Fransa Cumhurbaşkanı Sayın Hollande'ın bize vermiş olduğu bir söz vardı. Gelişmiş ülkeler sınıfında değil, gelişmekte olan ülkeler sınıfında olduğumuz için oradaki mali yaptırımların karşılanacağı taahhüdünde bulundular. Bizler de dedik ki 'Eğer bu gerçekleştirilirse parlamentodan geçer; aksi takdirde bu, parlamentodan geçmez.' Nitekim şu anda henüz parlamentodan geçmemiştir, dolayısıyla Amerika'nın attığı bu adımdan sonra bizim de durduğumuz konum şu anda parlamentodan geçmemesi istikametindedir." Erdoğan, Fransa Cumhurbaşkanı Macron ile Almanya Başbakanı Merkel'e de "Bize verilen söz yerine gelmediği sürece biz parlamentomuzdan bunu geçirmeyiz" dediğini dile getirdi.

Gözler Türkiye'ye çevrildi

ABD'nin Paris Anlaşması'ndan çekilme kararının ardından Erdoğan'ın söz konusu açıklamaları Paris Anlaşması'nda gözleri Türkiye'ye çevirdi. Ne var ki Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın G20 zirvesinde yaptığı,

Paris Anlaşması'nda Türkiye'nin tutumuna yönelik dikkat çeken bu açıklaması yeni değil. Türkiye Paris İklim Anlaşması'nın imzalandığı ilk günden beri, anlaşmayı onaylamak için iklim fonlarından pay alma şartını koşup anlaşmayı onaylamayarak taraf olma yükümlülüklerini üstlenmedi. Oysa ki dünyanın önündeki en önemli ve acil tehdit olan iklim değişikliğine karşı mücadele konusunda üstlendiği hayati önemle Paris Anlaşması, politik tartışmaların üzerinde bir konu.

Türkiye küresel iklim değişikliğinden en çok zarar görecektir; artan sıcaklıklar gelecekte ülkemi-ze kuraklık, düzensiz yağışlar, orman yangınları ve topraklarımızın verimini kaybetmesi olarak dönecek. İklim Ağı Türkiye ve CAN Europe tarafından geçtiğimiz yıl yayımlanan rapor 2050 yılına kadar yüzde yüz yenilenebilir enerjiye geçiş planı ile Türkiye'nin fosil yakıtlara bağlı enerji ithalatından 23 milyar dolar tasarruf edebileceğini, 2030 yılına kadar hava kirliliğine bağlı toplam 35 bin ölümün engellenebileceğini ve enerji sektöründe 64 bin yeni iş imkanı yaratılabileceğini gösteriyor.

Türkiye'nin potansiyeli çok yüksek

G20 ülkelerinden biri olarak Türkiye, anlaşmayı onaylayarak, iklim taahhüdünü de daha güçlü bir şekilde yenilemeli. Türkiye, ABD'nin yaptığı hatayı tekrarlamamalı. Türkiye'nin sahip olduğu yenilenebilir enerji potansiyeli onu bu alanda dünya liderleri arasına sokabilecek güçte. Türkiye bu rolü üstlenerek emisyon miktarını düşürüp vatandaşlarını iklim değişikliği tehdidine karşı koruma konusunda üstüne düşeni yapmalı.

GÖLGE ETME!

Güneşin Önündeki Engelleri Kaldırın!

Türkiye, güneşten yılda 380 milyar kilovatsaat elektrik üretme potansiyeliyle gerçek bir hazineye sahip. Bu hazineyi verimli kullanabilirsek yıl boyunca tükettiğimiz tüm elektriği güneş enerjisinden sağlayabiliriz. Ama ne yazık ki bu potansiyelin %1'ini bile kullanamıyoruz. Enerjimizi kömür ve nükleer gibi dünyanın terk etmeye başladığı eski, kirli ve pahalı teknolojilere harcıyoruz.

Güneş panellerinden kişi başına düşen elektrik üretiminde, Türkiye'nin güneşlenme potansiyeline en yakın durumdaki Yunanistan ve İtalya gibi ülkeler bu alanda dünyada ilk beşe girmiş durumda. İlk beşte yer alan diğer ülkeler olan Belçika, Almanya ve Japonya'nın güneşlenme süreleri ise Türkiye'nin çok çok altında.

Bu alanda hak ettiğimiz yerde olmak, enerji bağımsızlığını elde etmiş bir Türkiye yaratmak için enerji politikamızı ve altyapımızı buna göre şekillendirmeliyiz. Bireylerin ihtiyaç duydukları elektriği güneşten üretmesini; bunun için de önlerine konulan bürokratik engellerin kaldırılmasını sağlayarak ilk adımı atmamız.

Bu noktada hepimize çok önemli bir görev düşüyor. Haydi; çağrımızı Enerji Bakanlığı'na iletelim. Güneşin önündeki engelleri birlikte kaldıralım.

golgeetme.org

Fotoğraflar: © Caner Özkan / Greenpeace

KUZEY KUTBU'NU KURTAR!

Hemen Őimdi "İmza" yaz, 2322'ye
gönder. Kuzey Kutbu için imza
kampanyamıza katıl!

Kuzey Kutbu petrol araması, sismik patlamalar, endüstriyel balıkçılık ve iklim değışikliği gibi tehditlerle karşı karşıya. Gezegenimizin buzdolabı dünyanın geri kalanından iki kat hızla ısınıyor. Harcayacak zamanımız yok. Kuzey Kutbu'nun küresel koruma alanı ilan edilmesi için mücadeleye devam etmemiz gerekiyor.

Kampanyaya katılım SMS bedeli Avea, Turkcell ve Vodafone için SMS başına KDV ve ÖİV dahil 0,65 TL'dir. Operatörler kısa mesaj birim fiyatlarında meydana gelecek değışiklikleri aboneye yansıtmaya hakkını saklı tutar. Dergi aboneliği hakkında bilgi vermek için destekçi ilişkileri ekibimiz sizi en kısa zamanda arayacaktır.

GREENPEACE